

Đoàn Lê

Giao cảm cuối cùng

Dịch giả: Đỗ Thành

Chị tôi đã ra đi sau một cơn đột quỵ do nhồi máu cơ tim. Chị ơi, chị thường nói đùa trái tim chị không vỡ tung từng mảnh mới lạ. Tôi hiểu trong câu nói đùa chứa đựng cả một sự thật xót xa. Hai lần lấy chồng, cả hai đều như con bạc thua cháy túi. Bao phen nao nức làm lại cuộc đời rồi chẳng hiểu vì sao chị đánh dấu chấm hết.

Chị về Đồ Sơn với tôi khi đã chán tìm những niềm vui nho nhỏ, khi vừa đúng tuổi năm mươi. Ngày tháng trôi đi, căn hộ của hai người đàn bà độc thân thật êm đềm, nhuốm chút buồn lặng lẽ. Chị cầm cùi vẽ tranh, để chơi nhiều hơn để bán. Hai con gái chị đều ở Hà Nội cùng với chồng con. Thi thoảng chúng mới bỗng bề nhau ào ào về một hai hôm, rồi kéo nhau đi, để lại căn nhà thêm ngơ ngác.

Trước khi đột quỵ vài ngày, như một điềm gỡ, tự nhiên chị tôi dặn:

- Thư từ kỷ niệm tôi đều để trong cái hộp sắt. Sau này có sao, nhờ dì "hỏa táng" theo tôi.
- Sao không "hóa" trước đi cho xong chuyện?
- Ngốc thế, chúng chính là một góc đời sống của mình, ai đang tâm

nhìn chúng cháy vèo một cái. Dù sao cũng tiếc chứ.

- Rõ phức tạp!

Chị cười rất hiền, không cãi.

Tôi vẫn biết cái hộp sắt cất trong ngăn kéo bàn làm việc của chị, nhưng tôi chưa từng tò mò tìm hiểu bên trong. Chẳng biết nghĩ sao chị bỗng dưng thế.

Sau khi cùng các cháu đưa chị lên Hà Nội ma chay, xong xuôi tôi trở về Đồ Sơn. Chị đi rồi, giờ mới thật tội nghiệp tôi. Từ lâu tôi đã quen có bóng dáng chị ra vào với cây bút vẽ, mê mải trước tấm toan trắng. Bây giờ căn nhà hụt hẫng cảm lạnh. Chỉ những bức tranh treo trên tường bỗng nhiên như biết kể lể, chúng khiến tôi không dám nhìn lâu. Tôi cứ lẩm nhẩm hai câu thơ tự làm khi chúng tôi mới về đây:

Bãi biển chiều nay hoang vắng lắm,

Em thơ chị thần ngẩn ngơ buồn...

Tôi nhớ dạo đó chị đùa cợt vênh mặt làm bộ Thị Hến nói:

- Người ta chịu buồn ối ra đấy!

Bây giờ cái sự buồn không có lời để nói nữa. Vừa lau nước mắt chứa chan, tôi vừa mở hộp sắt trước ba nén hương thắp cho chị. Đầy lưng lửng một hộp toàn những thư. Chao ôi, tâm huyết chị tôi để lại sau cả một đời có thể thôi à? Năm bó thư buộc gọn ghẽ riêng biệt, với khoảng chục tờ để bên trên cùng. Hình như chị xếp chúng theo một trình tự nào đó.

Xem kỹ, tôi chợt hiểu những bó thư này của riêng từng người. Bằng vào dấu bưu điện, tôi lại biết các bó thư có khoảng thời gian cách

nhau vài năm một. Rất dễ nhận ra chủ nhân của chúng vì trên phong bì ghi rõ tên tuổi người gửi. Tất cả đều là những bức thư tình đã "quá cỡ". Đôi ba tên người tôi có quen biết nhưng không ngờ tới. Đôi ba người từng về đây thăm chị tôi.

Hóa ra chị tôi lãng mạn, không khô khan như tôi nghĩ. Mỗi bó thư đều được một tờ giấy bọc ngoài, trên đó chị tôi viết mấy dòng "ai điếu" ngắn gọn cho mỗi tình bất hạnh. Tôi hiểu ít nhiều chị cũng day dứt, tiếc nuối chúng.

Nhưng tôi không tìm ra nguyên nhân chị chia tay với những người đàn ông trong quá khứ. Chị tôi đâu có đồng đành. Vả lại cũng theo thứ tự thời gian ghi trong thư, chị tôi đã dần dần đi vào tuổi xế chiều, cái tuổi không cho phép một người đàn bà được khó tính. Tôi đặc biệt chú ý đến những lá thư hơi bị nhàu nát. Hẳn chị tôi đã run rẩy, mở ra xem hàng chục lần, chậm rãi hoặc ngẫu nhiên đọc nó. Quả thật dường như không phải những lời lẽ nồng nàn dành cho mình, nhưng chúng khiến tôi nao cả lòng dạ.

Và tôi phát hiện đàn ông viết thư tình hay tuyệt vời, chứ không phải phụ nữ. Những lá thư ấy tựa một thứ bùa yêu khiến người đàn bà mê mụ. Chao ôi, chẳng trách chị tôi không thể đốt những lá bùa yêu này đi.

Riêng mấy lá thư trên cùng lại chính chữ chị tôi viết gửi một người nào đó, tôi đoán mãi không biết tên tuổi. Cũng mới đây thôi, mới vài tháng trước, khi chị tôi dự một cuộc triển lãm toàn quốc, họ đã gặp nhau như định mệnh. Đây là lá thư chị viết dở:

"Này chàng văn sĩ lang thang của em! Em đang tự đánh lừa mình

rằng tất cả chỉ là một trò đùa. Anh đùa vui, em cũng đùa vui một chút cho đời sống đỡ tẻ nhạt. Cố tin thế để khỏi quá đau đớn, để có thể bình tĩnh lại. Nhưng không xong. Em càng trấn tĩnh càng thương nhớ anh hơn, càng hiểu tình yêu dữ dội này chỉ đến một lần trong đời. Anh, anh hãy lý giải xem vì sao em bỗng mất cả hồn vía thế? Em đã từng yêu, đã từng yêu hết lòng nữa kia, nhưng chưa một lần bị "xâm lăng" đến mất lý trí thế này. Chính anh đã nói nó như ngọn sóng bất ngờ ập tới, chúng ta hoàn toàn đầu hàng trước sức nhấn chìm hung bạo của nó. Đầu hàng và hạnh phúc được đầu hàng, như thế có sự a dua của những người bị nhấn chìm vậy!

Người thương mến ơi, giờ anh ở đâu? Anh có biết hàng ngày em chỉ ngong ngóng chờ nghe tiếng anh qua điện thoại không? Rồi vì mừng quá, sung sướng quá, em quên hết những điều muốn nói với anh. Tệ thế cơ chứ!

Nhưng còn gì để nói? Chúng ta đã biết đến tận cùng những điều chẳng cần nói ra nữa. Chỉ có sự nhớ. Vâng, nhớ ghê gớm. Một tiếng cười hồn nhiên, một ánh mắt nheo nheo, một bàn tay trong đêm... Anh biết không, cái thể xác bao năm em lãng quên bỗng chốc trở dậy, khao khát mãnh liệt. Anh đã làm cho sự sống trong em hồi sinh bằng chính tình yêu dịu dàng của anh... Thật kỳ lạ. Bên anh, em ngỡ mình biến thành một người nào khác kia, thơ trẻ, hạnh phúc.

Người thương mến ơi, anh hứa sẽ về với em thật sớm, sau khi hoàn thành cuốn tiểu thuyết còn mắc nợ với đồng đội. Nhưng thật sớm cũng có nghĩa không hạn định cụ thể. Lại bắt em... thôi thóp là thôi thóp ơi!

Hôm nay phải ở nhà một mình vì em Thảo đi họp CLB thơ cả ngày trên Hải Phòng đến tận tối khuya, em mới thật thắm thía hai chữ CÔ QUẠNH ra sao. Trước đây khi chưa có anh, em không cảm nhận hết ý nghĩa của nó. Việc ra vào lủi thủi đã thành thói quen, thậm chí em còn thích thú vì được thanh thoi, không phải bận tâm tới ai. Bỗng dưng hôm nay sự cô quạnh trở nên kinh khủng quá. Ô hay, mình đi làm gì, mình đứng làm gì, mình đang là ai, tại sao mình ở đây... Em bỗng bất lực trước tấm toan đang vẽ, không sao cầm nổi cây bút. Anh à, hơn bao giờ, lúc này em cần có anh ghê gớm.

Anh có nhớ lần đầu gặp nhau, anh đã chân tình khuyên em: "Em là người làm công việc sáng tạo, không được sống chìm đắm trong sự cô độc như thế. Nhất thiết phải kiếm một người đàn ông tử tế, một người tình tri kỷ cho mình". Thật ngỡ ngàng đến buồn cười, ít lâu sau không thể ngờ người đàn ông bao năm em thiếu vắng chờ đợi, lại chính là anh. Đây nhất định phải có bàn tay đưa đẩy dẫn dắt của số phận.

Liệu sức em có chịu đựng được sự xa cách mãi không? Đã nhiều lúc thương nhớ quá bỗng dưng tim em đau nhói lên. Nó nhói lên chứ không phải "thốn thức" như ngôn ngữ văn chương các anh hay dùng cho đẹp đâu. Tất nhiên em hiểu những lúc ấy ở nơi xa anh cũng đang như thế. Đến nỗi em không dám khóc, sợ anh sẽ không bình tâm được. Chúng ta từng chứng nghiệm sự giao cảm bí ẩn không chỉ một lần, điều đó xảy ra anh biết rồi. Như bữa em đang vừa khóc vừa viết thư cho anh, anh vội gọi điện về hỏi tại sao lúc đó anh còn cào

nhớ em đến thế... Bởi vậy em tin khi người ta thật sự là một nửa của nhau, có nghĩa bao gồm cả phần tâm linh như thế cơ...".

Nguồn: <http://vnca.cand.com>

Được bạn: Thanh Vân đưa lên

vào ngày: 13 tháng 9 năm 2008